

Trekingové CYKLOTRASY

Daniel Kollár
Karol Mizla
František Turanský

DAJAMA

edícia
KKS

Trekingové
CYKLOTRASY

Daniel Kollár
Karol Mizla
František Turanský

Trekingové CYKLOTRASY

1. vydanie, 2025

Autor textu: Daniel Kollár, Karol Mizla a František Turanský

Editor a zodpovedný redaktor: Daniel Kollár

Fotografie: Daniel Kollár, Zuzana Kollárová, Kamila Kráľová, Ján Lacika, Karol Mizla a František Turanský

Grafická úprava: Marianna Lázničková

Jazyková korektúra: Rút Facunová

Tlač: NIKARA, Krupina

Vydalo vydavateľstvo DAJAMA ako svoju 408. publikáciu.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukovávaná v akejkoľvek forme bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8136-183-8

RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA, Karloveské rameno 4B, 841 04 Bratislava,
tel.: +421 (2) 446 317 02, info@dajama.sk, www.dajama.sk

Obsah

Slovo autora	5
Slovensko-moravským pomedzím (Záhorie)	6
Borskou nížinou (Záhorie)	10
Moravskou cyklistickou cestou (Záhorie)	14
Na Devínsku Kobylu (Malé Karpaty)	18
K trojmedziu (Podunajsko)	22
Po brehu Dunaja (Podunajsko)	26
Dunajskou cyklistickou cestou (Podunajsko)	30
Hrebeňom Malých Karpát (Malé Karpaty)	34
Malokarpatskou vínnou cestou (Podmalokarpatsko)	38
Okolo Slnecných jazier (Podunajsko)	42
K vodným mlynom (Podunajsko)	46
K vodnej nádrži Kráľová (Dolné Považie)	50
Trnavskou rovinou (Dolné Považie)	54
Cez Považský Inovec (Považský Inovec)	58
K Čachtickému hradu (Malé Karpaty)	62
Okolo Bradla (Myjavská pahorkatina)	66
K Holubyho chate (Biele Karpaty)	70
Trenčianskym záhorím (Strážovské vrchy)	74
Popod Vršatské bradlá (Biele Karpaty)	78
Ku kysuckému trojmedziu (Kysuce)	82
Jánošíkovým krajom (Kysuce)	86
Do Valčianskej doliny (Malá Fatra)	90
Do veľkofatranských dolín (Veľká Fatra)	94
Oravskou vrchovinou (Orava)	98
Okolo Liptovskej Mary (Liptov)	102
Popod Kozie chrbty (Liptov)	106
K Sliezskeму domu (Vysoké Tatry)	110
Popradskou kotlinou (Spiš)	114
Zamagurím (Spiš)	118
K prameňu Torysy (Spiš)	122
Okolo Braniska (Šariš)	126
Okolo Čergova (Šariš)	130
Okolo Prešova (Šariš)	134
K dreveným kostolíkom (Šariš)	138
Do Údolia smrti (Šariš)	142
Do Zemplínskych vrchov (Zemplín)	146
K Bodrogu a Latorici (Zemplín)	150
Cez Javorie a Ostrôžky (Javorie)	154
Literatúra	158
Register	159

Slovo autora

Cykloturistika na Slovensku sa v poslednom období rozvíja naozaj nevidaným spôsobom a na cestách či chodníkoch stretávame stále viac a viac cyklistov. Tí vyrážajú na bicykli nielen za športovým výkonom, ale aj za poznávaním jednotlivých kútov našej krajiny. Slovensko je skutočne ideálnym priestorom na cyklistické výlety na všetkých typoch bicyklov a značkové cyklotrasy tu pribúdajú ako huby po daždi. Naozaj každý cyklista si tu príde na svoje, pretože slovenská krajina ponúka z hľadiska cyklistiky takmer všetko – jazdu po rovinných či lesných a zvlnených cestách, hrebeňovky, ako aj adrenalinové zážitky v podobe horských trailov.

Trekingové cyklotrasy v tejto knihe majú väčšinou okruhový charakter a sú určené nielen pre „nadupaných“ cyklistov, ale aj pre tých, ktorí neoplyvajú najlepšou kondíciou. Ich základ možno hľadať v publikáciách Najkrajšie cyklookruhy 1. a 2. diel, ktoré vyšli vo vydavateľstve Dajama v ro-

koch 2017 a 2018. Všetky tieto trasy boli aktualizované, pričom vo viacerých prípadoch aj pozmenené. Len v piatich prípadoch z tridsiatich ôsmich popísaných trás nejde o okruhy, ale trasy majúce líniový charakter. Dôvodov na okruhové trasy sa nám pri koncipovaní tejto knihy ponúkalo hneď niekoľko. Takmer pre každého cyklistu je zaujímavejší návrat do východiskového bodu inou trasou než tou, ktorú už prešiel. Nehľadiac na to, že keď sa vydáme za cykloturistikou ďalej od domova, je z hľadiska dopravy oveľa jednoduchšie začať a skončiť na tom istom mieste. Ďalší dôvod je snaha vymyslieť smerovanie trás tak, aby cyklista počas ich absolvovania videl čo najviac a pohyboval sa v najrôznejších terénoch a prostrediach.

Našou ambíciou bolo vybrať a naplávať tridsaťosem výletov rozmiestnených na celom území Slovenska. Drvivá väčšina trás vedie po vyznačených cykloturistických cestách, kde je menšie riziko kolízie

Na hrádzi pri Bratislave

V Turčianskej kotline

s inými účastníkmi cestnej premávky. Tieto trasy sú v teréne vyznačené špeciálnymi tabulkami a značkami. Vyhýbame sa na nich hlavným a frekventovaným cestným ťahom, ktoré bývajú nepríjemné hustou premávkou a hlukom z nej. Dĺžky základných trás sa pohybujú v rozmedzí od 18 do 95 kilometrov a väčšinou patria k stredne náročným cyklistickým podujatiam. Paradoxne sú možno niektoré z tých kratších náročnejšie, pretože pri nich prekonávame väčšie prevýšenia a viac metrov aj stúpame. Naopak, niektoré dlhé trasy smerujú po rovinách alebo hrádzach riek a ich náročnosť môže zvyšovať najmä veterné počasie. Pri ich výbere boli uplatnené základné kritériá - atraktivnosť, bezpečnosť a geografická poloha.

Najatraktívnejšími lokalitami Slovenska z hľadiska cykloturistiky sú nepochybne mierne zvlnené územia, hrádze či lužné lesy v blízkosti riek. Práve do týchto miest sme situovali väčšinu trekingových trás. Snažili sme sa pritom, aby každá viedla k najzaujímavejším miestam tej-ktorej lokality a nezabudli sme pri nich spomenúť žiadnu významnú kultúrnu či prírodnú pamiatku. V každej kapitole po krátkom úvode

nasleduje popis trasy doplnený viacerými fotografiami. Súčasťou textu je aj popis zaujímavostí, tipu na trase či odbočiek z nej. V rámci sú uvedené základné charakteristiky trasy so stručným itinerárom, technickými údajmi a popisom náročnosti. Súčasťou je aj QR kód, vďaka čomu si môžete prezrieť trasu na mapovom serveri a stiahnuť si GPX súbor na potreby navigácie. Pri popisoch niekedy uvádzame aj možnosti prípadného skrátenia cyklotrasy.

Samozrejme, náš výber je subjektívny a snažili sme sa zohľadniť predovšetkým okruhový charakter trás v spojení s turisticky atraktívnymi miestami. Väčšina trás nie je prioritne zameraná na športové výkony, hoci viaceré z nich patria medzi náročnejšie cykloturistické podujatia a skutočne je na nich potrebné vydať pomerne veľa síl. Vždy však existuje niekoľko možností, ako si trasu upraviť, skrátiť či predĺžiť alebo doplniť o odbočky podľa predstáv každého z vás. Ak si však na ne vyhradíme celý deň, každú trasu zvládne aj priemerne zdatný cyklista. Netreba pritom zabúdať, že cesta je cieľ, a preto sa ju snažme nenáhlivo užívať.

Daniel Kollár, marec 2025

Slovensko-moravským pomedzím

Morava, vinohradníctvo, víno – to sú všetko synonymá mesta Skalica, ktoré leží v tesnej blízkosti štátnej hranice s Českou republikou a je symbolom slovensko-moravského pomedzia. Množstvo cyklistických trás v jeho okolí nám umožní dobre ho spoznať.

Skalica s rotundou

Skalica, víno a cykloturistika

Vinohradníctvo bolo od stredoveku neoddeliteľnou súčasťou života Skaličanov a mesto dodnes obklopujú vinohrady s pozoruhodnými vinohradníckymi domčekmi a vinnými pivnicami. Keď k tomu prirátame susedný moravský región Dolnácka s mestom Strážnice a rieku Morava s Baťovým plavebným kanálom, nie je zložité vytvoriť cyklistické trasy, ktoré zaujmú každého návštevníka a nadšenca cykloturistiky.

Cyklistický okruh nádherným vinohradníckym krajom okolia Skalice nám ponúka niekoľko turistických miest a cyklistických lahôdok v podobe striedajúcich sa nenáročných stúpaní a príjemných klesaní sprevádzaných scenériou vinohradov, lúk či rieky Morava. V letných mesiacoch k tomu možno pridať zastávku na kúpalisku v Zlatníckej doline či návštevu niektorej z pamätihodností miest Skalica či Strážnice. Kvalita cestnej siete je vysoká a na trase sa nachádza viac miest určených na odpočinok a občerstvenie.

Trasa: Skalica – Mlýnky – Strážnice – Skalica-prístav – Skalica. **Dĺžka:** 38 km. **Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom:** 350 m. **Stúpanie:** 500 m.

Náročnosť: Trasa v bezprostrednej blízkosti slovensko-českej štátnej hranice väčšinou vedie po značkovaných asfaltových cestách. Jej dĺžku si môžeme na viacerých miestach upraviť rôznymi skratkami, závisí to len od našich možností a kondície. Niektoré úseky majú však aj nespevnený podklad a z tohto dôvodu je najvhodnejšia pre trekkingové bicykle. Vďaka pomerne malej dĺžke patrí medzi nenáročné. Náročnosť môže zvýšiť veterné počasie pri Bačovom plavebnom kanáli či Morave, počas ktorého sa cyklisti pri jazde proti vetru na širšej rovine alebo hrádza trochu potrápia. Pozornosť treba zvýšiť pri prechádzaní skalickými ulicami a v úseku Sudoměřice – Skalica, pretože najmä v pracovných dňoch ide o pomerne frekventovanú štátnu cestu.

Zo Skalice do vinohradov

Trasa sa začína v Skalici na Námestí slobody, ktorého dominantou je Kostol sv. Michala postavený po roku 1372. Neďaleko neho sa nachádza neskororenesančná radnica z prvej tretiny 17. storočia a takisto v jeho bezprostrednej blízkosti stojí jedna z najkrajších stavieb na Záhori – secesný kultúrny dom s expozíciami Záhorského múzea. Z námestia prejdeme východným smerom k Potočnej ulici, na ktorej odbočíme doľava. Sledujeme značky modrej cyklistickej trasy. Vedú na koniec mesta a popri vinohradoch v miernom stúpaní nespevnenou cestou. Neskôr klesneme do doliny Zlatníckeho potoka, až prideme k asfaltovej ceste. Odbočíme na ňu doprava a onedlho sa dostaneme do Zlatníckej doliny.

Zlatnícka dolina

Zlatnícka dolina je rekreačným zázemím pre obyvateľov Skalice. Zaujme letným kúpaliskom a sieťou upravených lesných chodníkov a cyklistických ciest. Miestnou atrakciou je lanový park Tarzania (od Skalického

Na Veľkom skalickom okruhu

salaša odbočka vľavo), kde možno prekonať 250 metrov prekážok rozdelených do dvoch samostatných trás.

Naďalej si všimame modré cyklistické značky, ktoré vedú za kúpaliskom do lesa, a neskôr na rázcestí nás už budú sprevádzať zelené cyklistické značky Veľkého skalického okruhu smerujúce po lesnej asfaltovej ceste ku Kamennej búde a do doliny Sudoměřického potoka. Pozor na správne odbočenie z Veľkého skalického okruhu k štátnej hranici na rázcestí s modrou a zelenou turistickou značkou! Prejdeme po lávke a úzkom chodníku a ocitneme sa v rekreačnej oblasti Mlýnky.

Ďalej sledujeme zelené značky a pokračujeme po asfaltovej ceste západným smerom. Onedlho sa dostaneme k vodnej nádrži Mlýnky vhodnej na kúpanie a vodné športy. Pokračujeme po asfaltovej ceste popod chaty a vinohrady západným smerom a po dvoch kilometroch prídeme k lokalite Medzi Starými horami. Tu odbočíme doprava a napredujeme po cyklistickej trase nazvanej Strážnickými vinohradmi. Asi po dvoch

Tip na trase

Pozostatky hradieb svedčia o význame mesta Strážnice v dávnej histórii, dnes v ňom k najväčším atrakciám patria miestne Muzeum vesnice juhovýchodní Moravy reprezentujúce ľudovú architektúru Moravského Slovácka a neorenesančný zámok postavený na mieste bývalého hradu z 13. storočia. Nachádza sa v ňom výstava Nástroje ľudové hudby v Českej republike, ktorá je najrozsiahlejšou expozíciou ľudových nástrojov v strednej Európe. Ideálne je prísť do Strážnice koncom júna, pretože v tomto období sa v zámockom parku koná jeden z najkrajších folklórnych festivalov v Česku a vôbec v Európe.

kilometroch odporúčame krátku odbočku vpravo k tzv. Hotařskej boude, priam idylickému odpočinkovému miestu uprostred vinohradov s výborným občerstvením.

Po návrate k odbočke pokračujeme Strážnickými vinohradmi k lokalite pod Žerotínom a odtiaľ na severozápad po

Sklepy Plže

Prístav a Bačov kanál v Strážnici

Beskydsko-karpatskej cyklistickej magistrále, ktorá nás privedie do mesta Strážnice k Skalickej bráne stojacej na jeho južnom okraji. V minulosti bola jednou z brán tvoriacich pevnostný systém mesta.

Cyklistické značky nás upozornia na Bačov plavebný kanál, pozdĺž ktorého vedie pekná trasa do neďalekého Petrova. Miestny prístav je ďalším ideálnym miestom na oddych a občerstvenie, ktorému nedokážeme odolať. Odporúčame tu urobiť malú zachádzku do okrajovej časti Petrova, v ktorej sa nachádza unikátna pamiatková rezervácia vínnych pivníc Plže.

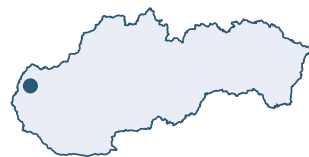
Od prístavu vedie ďalej Moravská cyklistická cesta smerujúca okľukou až k ďalšiemu prístavu Bačového plavebného kanála na slovenskej strane neďaleko Skalice. K nemu nás po niekoľkých kilometroch privedie červené alebo modré cyklistické značenie. Bačov plavebný kanál, dlhý takmer 50 kilometrov, uviedli do prevádzky v roku 1938 a na turistické účely sa kanál podarilo obnoviť v deväťdesiatych rokoch 20. storočia. Po jeho brehoch vedú ideálne cykloturistické

trasy nielen na slovenskej, ale predovšetkým na moravskej strane. Nás zo skalického prístavu čaká len posledná krátka časť naspäť do východiskového mesta Skalica, kde by sme si nemali nechať ujsť príležitosť ochutnať známe červené víno – Skalický rubín alebo sladkú špecialitu – skalický trdelník.

Odbočka z trasy

Tzv. sklepy Plže, ktoré sa spomínajú už v 15. storočí, pomenovali údajne podľa hojného výskytu slimákov v tejto oblasti. Početné historické zápisy pochádzajú aj zo 16. a 17. storočia, keď si miestni obyvatelia, v súvislosti s vojenskými udalosťami, hľadali úkryt v týchto pivniciach vyhlbených v mäkkej žltej hline a spevnených kamennou valenou klenbou. Dnes tu nájdeme množstvo vínných pivníc, z ktorých je vždy niekoľko otvorených aj pre turistov. Nádherné slovácke ornamente na bielych stenách pivníc a výborné víno sú estetickým a gurmánskym spštením výletu.

Borskou nížinou

Borská nížina ponúka tiež viacero cyklotrás v borovicových lesoch medzi Malackami, Studienkou, Borským Mikulášom a Šaštínom-Strážami. Jednou z najkrajších je okruh z pútnického miesta južným smerom, ktorý na viacerých miestach možno modifikovať.

Piesky a bory

Centrálnu časť Borskej nížiny tvorí Bor (záhorácky búr), súvislá oblasť viatych pieskov, ktorá sa nachádza severovýchodne od Malaciek a na juh od Šaštína-Stráží. Viate piesky tvoria nízkopahorkatinný reliéf s uzavretými bezodtokovými zníženinami. Vyskytujú sa tu piesočnaté presypy, ktoré niekedy vytvárajú nepravidelné, jednostranne pretiahnuté pahorky. Na severe z pieskových presypov vystupuje Lakšárska pahorkatina. Orientácia

presypov poukazuje na prenos piesku západnými a severozápadnými vetrami v ľadovej dobe. Hospodárska činnosť človeka (kultivovanie a odvodňovanie pôdy, no predovšetkým rúbanie lesov) mala za následok obnovenie pohybu piesku. Preto sa tu uskutočnilo zalesňovanie uvoľnených pieskov, pričom bol dlhoročným vysádzaním borovice potlačený prirodzený charakter lesov. Bicyklovanie tu však ponúka nepreberné možnosti ciest a cestičiek, na ktorých sa dajú nájsť viaceré čarovné zákutia.

Borská nížina s viatymi pieskami

Bazilika minor a kláštor v Šaštíne

Z pútnického miesta

Šaštín je na Slovensku i v zahraničí známy predovšetkým ako pútnické miesto, do ktorého za sochou Sedembolestnej Panny Márie oddávna prichádzali ľudia zo širokého okolia. Po kanonickom vyšetrení šaštínsku sochu Panny Márie vyhlásili za zázračnú, čo dekrétom potvrdil aj pápež Urban VIII. V roku 1733 ju získali paulíni, ktorí sa v obci rozhodli postaviť pútnický chrám a kláštor.

Obec Šaštín-Stráže vznikla v roku 1960 zlúčením dvoch samostatných sídel: Šaštína a Stráží nad Myjavou. Začiatok trasy naplánujeme od baziliky, ktorej prehliadku by sme mali absolvovať hneď v úvode výletu. Po jej prehliadke sa vyberieme východným smerom po značkovanej asfaltovej cyklotrase, ktorá smeruje do Borského Mikuláša. Tvoria ho dve miestne časti: Borský Mikuláš a Borský Peter, ktoré v minulosti existovali ako samostatné obce. Z kultúrno-historických pamiatok sa zachovali dva kostoly. Barokovo-klasicistický Kostol sv. Mikuláša v Borskom Mikuláši postavili v roku 1753 a jeho fasádu upravili v prvej polovici

20. storočia. Barokový Kostol sv. Petra a Pavla v Borskom Petri vybudovali v roku 1540 na pôvodnom gotickom základe objektu zo 14. storočia. V rokoch 1676 až 1680 ho prestavali a ohradili.

Okrem dvoch kostolov sa v Borskom Mikuláši nachádza rodný dom významného osvietenského básnika Jána Hollého

Trasa: Šaštín-Stráže – Borský Mikuláš – Lakšárska Nová Ves – Tomky – Šaštín-Stráže. **Dĺžka:** 39 km. **Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom:** 75 m. **Stúpanie:** 105 m.

Náročnosť: Trasa väčšinou vedie po značkovaných asfaltových a lesných cestách. Keďže nás na nej čakajú aj nespevnené povrchy, najvhodnejšia je pre trekingsvé bicykle. Nemá veľké prevýšenie a patrí medzi nenáročné trasy. Takmer celá smeruje zväčša borovicovým lesom dotvárajúcim pekné prírodné prostredie Chránenej krajinskej oblasti Záhorie.

Medzi Tomkami a chatou Lásek

(1785 – 1849). Je to malý vidiecky domček s pamätnou tabuľou odhalenou v roku 1885, vnútri je pamätná izba. Naša značkováná cyklotrasa prechádza obidvomi miestnymi časťami a vedie von z obce východným smerom k horárni Kalaštov. V tejto

časti vedie Chránenou krajinou oblasťou Záhorie a cez viate piesky zalesnené borovicovými lesmi.

CHKO Záhorie

Vzácnu prírodu borov a zachovaných lužných lesov chráni od roku 1988 Chránená krajinná oblasť Záhorie. Územie CHKO s rozlohou takmer 28 000 hektárov je diferencované na dve časti. Západnejšia slúži na ochranu cenných lužných lesov na nive rieky Morava a prilahlej typovo pestrej krajiny na riečnych terasách. Vo východnejšej časti CHKO sú južne od rieky Myjava chránené okrem mokradí a močiarnej vegetácie najmä borovicové lesy rastúce na zvlnenej rovine viatych pieskov (napr. v okolí Lakšárskej Novej Vsi).

Tip na trase

Kostol Sedembolestnej Panny Márie postavili v barokovom slohu a slávnostne ho vysvätili v roku 1774 za účasti cisárovnej Márie Terézie a cisára Františka I. Lotrinského. Sochu Panny Márie preniesli na hlavný oltár vyrobený z červeného mramoru. Chrám má šesť bočných oltárov s obrazmi od J. L. Krackera. Jeho dĺžka je 62 metrov, výška 26 metrov a šírka 23 metrov. Hlavná loď je široká 13 metrov. Južnú stranu kostola spája s kláštorom arkádová chodba. Budova kláštora má tri krídla, zo štvrtej strany ju uzatvára bazilika. V roku 1964 pápež Pavol VI. povýšil Kostol Sedembolestnej Panny Márie na baziliku minor – prvú na Slovensku.

Od horárne Kalaštov ďalej pokračujeme znova na východ až k pešej turistickej červeno značkovanej tzv. Záhoráckej magistrále, ktorá prechádza naprieč Záhorskou nížinou – od Vrbovic na hraniciach s Českou republikou myjavskými kopanicami až do dediny Závod. V týchto miestach vedie tichým borovicovým lesom a neskôr lúkami

až do obce Bílkove Humence. V minulosti tunajšia samota Humenec, z ktorej postupne vznikla samostatná obec Bílkove Humence, patrila do chotára obce Lakšárska Nová Ves. Jedinou kultúrno-historickou pamiatkou obce je neoklasicistická kaplnka z konca 19. storočia.

Po značkovanej cyklotrase pôjdeme ďalej cez Bílkove Humence a Mikulášov, až prídeme do Lakšárskej Novej Vsi. Obci dominuje barokový Kostol sv. Vavrinca z roku 1729, neskôr upravený. Obkolesuje ho obranný múr so striedňami z konca 17. storočia. V chotári obce leží národná prírodná rezervácia Červený rybník, ktorú tvorí slatinné rašelinisko so spoločenstvami vlhkomilných rastlín. Chráneným územím je aj národná prírodná rezervácia Zelenka s pôvodnými močiarnymi spoločenstvami a rašeliniskom.

Z Lakšárskej Novej Vsi pokračujeme po značkovanej cyklotrase. Asi po štyroch kilometroch odbočíme doprava smerom na Tomky. Sledujeme značky cyklotrasy, v osade Tomky odbočíme doprava a okolo lokality Lásek nespevnenou cestou súběžne s trasou náučného chodníka prídeme k rekreačnému

Odbočka z trasy

Pred obcou Bílkove Humence môžeme zo základnej trasy odbočiť doprava do osady Habany. Nad ňou na malom zalesnenom pahorku stojí pútnická kaplnka, ku ktorej sa dostaneme zľava od osady poľnou cestou. Na najvyššom bode Záhorskej nížiny (297 m) sa tu na pieskovom vršku nachádza pôvodné pútnické miesto. Kaplnku sv. Márie Magdalény dal v roku 1668 postaviť Imrich Czobor a bola zničená za Rákócziho povstania na začiatku 18. storočia. Tá dnešná neoklasicistická bola postavená koncom 19. storočia. Pri kaplnke sa v minulosti zastavovali náboženské procesie, ktoré išli pešo z Trnavy na púť do Šaštína. Púť sa tu koná v nedeľu okolo sviatku sv. Márie Magdalény 22. júla.

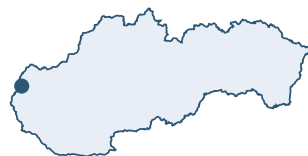
stredisku Gazárka, ktoré v letných mesiacoch ponúka ideálnu možnosť na kúpanie, vodné športy a stanovanie. Z Gazárky nás čaká už len príjemná asfaltová cesta do východiskového bodu v Šaštíne-Strážach.

Pri Gazárke

Moravskou cyklistickou cestou

Pred rokom 1989 bol rakúsko-slovenský hraničný úsek rieky Morava na Slovensku synonymom „železnej opony“ a dnes je ideálnou oblasťou na cyklistické výlety. Nedostupné a prísne strážené územie s ostatnými drôtni sa paradoxne ukázalo ako najúčinnjší nástroj ochrany prírody, ktorú tu môžeme obdivovať na Moravskej cyklistickej ceste.

Morava pri Záhorskej Vsi

Morava

Jedinečným tvorcom územia pozdĺž slovensko-rakúskej štátnej hranice je rieka Morava, ktorá priteká na územie Slovenska z Českej republiky. Na úseku dlhom 70 kilometrov tvorí až po ústie pri Devíne v Bratislave slovensko-rakúsku štátnu hranicu. Priemerný prietok pri ústí je 119 metrov kubických za sekundu. Názov Morava má pravdepodobne predslovanský pôvod a znamená vodu, močiar. Najvýznamnejšími

prítokmi Moravy na Slovensku sú pravostranné prítoky Myjava, Rudava a Malina. Maximálne prietoky dosahujú najčastejšie v zimných a jarných mesiacoch v súvislosti s topením snehu a v letných mesiacoch, ak výdatne prší. Minimálne prietoky sú obvyklé v júli až septembri, prípadne v októbri.

Zo Záhorskej Vsi

Moravská cyklistická cesta sa síce začína pod hradom Devín v Bratislave, avšak jej

prvú časť podrobnejšie popisujeme v ďalšej publikácii trilógie Cyklistické Slovensko. Ak by sa na túto trasu vybrali Bratislavčania, tak do Záhorskej Vsi musia prekonať na bicykli 26 kilometrov a z Devína dokonca 30 kilometrov. Zdatnejší cyklisti to bez problémov dokážu a tým menej zdatným odporúčame dopravu do Záhorskej Vsi.

Záhorská Ves leží na brehu rieky Morava 14 kilometrov juhozápadne od Malaciek a je najzápadnejšou obcou nielen slovenskej časti Pomoravia, ale i celého Slovenska. Staršia generácia dodnes používa jej starý názov – Uhorská Ves, nemecky Ungereigen, prípadne Ungeraden.

Na cyklistický výlet sa môžeme vybrať od barokového Kostola sv. Michala Archanjela z roku 1678, ktorý v roku 1940 upravili a rozšírili. Zo Záhorskej Vsi sledujeme červeno značkovanosú Moravskú cyklistickú cestu. Od sochy sv. Jána Nepomuckého v strede obce prídeme na hrádzu a po nej onedlho do Suchohradu. Najvýznamnejšou pamiatkou obce je Kostol sv. Floriána postavený v roku 1935 na mieste staršieho kostola z roku 1711. Zo Suchohradu

Trasa: Záhorská Ves – Suchohrad – Gajary – Morava-hranica – Brodské. **Dĺžka:** 47 km. **Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom:** 12 m. **Stúpanie:** 22 m.

Náročnosť: Trasa Moravskou cyklistickou cestou vedie takmer bez prevýšenia po vedľajších komunikáciách väčšinou s asfaltovým povrchom. Prechádza nížinnou lužnou krajinou a poskytuje nádherné lúčne scenérie, lesné úseky, ako aj tiché riečne zákutia. Nemožno však zabúdať, že sa pohybujeme po Chránenej krajinskej oblasti Záhorie a podľa toho sa tu treba i správať. Cyklistický výlet môžeme zakončiť aj v Moravskom Svätom Jáne a v tomto prípade ju skrátime o približne 10 km.

pokračujeme severovýchodným smerom k Zohorskému kanálu a za ním onedlho prídeme až k západnému okraju Gajar.

V týchto miestach trasa odbočuje prudko dolava a po opätovnom prejení ponad

Kompa v Záhorskej Vsi

Tip na trase

V minulosti sa Záhorská Ves nachádzala na dôležitej obchodnej ceste spájajúcej Malacky s Gänserndorfom, bolo tu mýto a prevoz cez Moravu. Neskôr sa intenzívne využíval drevený most medzi Záhorskou Vsou a Angernom an der March. V roku 1711 bol zničený. V roku 1892 v obci založili Záhorský cukrovar a liehovar. Na konci 19. storočia sa po obnovenom drevenom moste do cukrovaru v Záhorskej Vsi prepravovala po úzkokofajnej železnici cukrová repa z viacerých susedných rakúskych dedín. V roku 1945 most zničili. V súčasnosti prevoz cez rieku Morava zabezpečuje kompa.

Zohorský kanál nás čaká odbočenie vpravo. Značkováná cyklistická trasa pokračuje severovýchodným smerom paralelne s riekou Rudava, ktorá sa o niečo ďalej západným smerom vlieva do Moravy. Rudavu prekonáme po mostíku a pokračujeme po jej pravom brehu. Cyklistická trasa onedlho

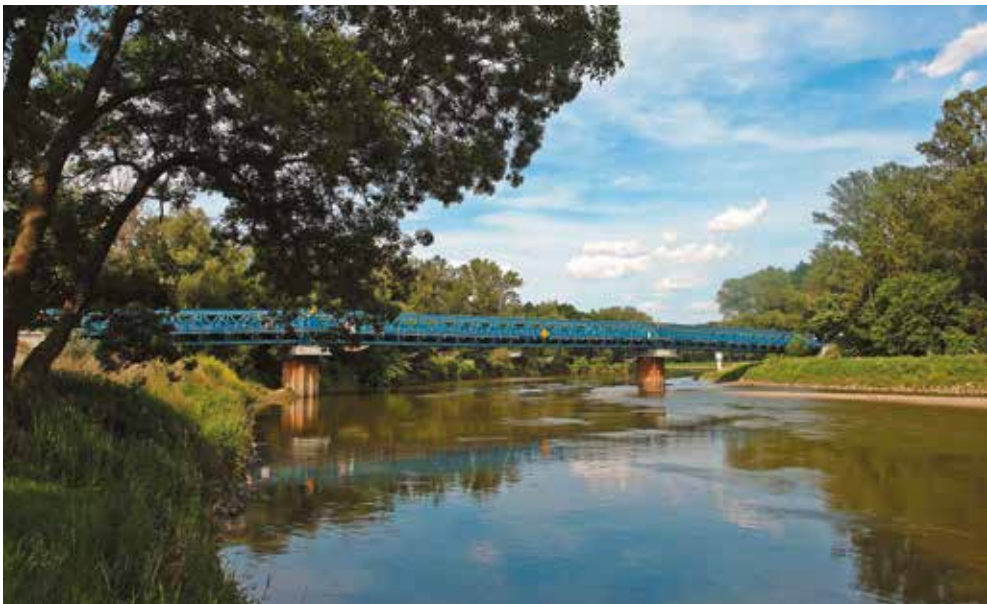
odbočuje od Rudavy doľava a popri Lakšárskom potoku smeruje na severovýchod. Asi po jeden a pol kilometri križuje asfaltovú cestu, ktorá spája hrádzu Moravy s Malými Levármí. Prechádzame ľudoprázdny územím alúvia Moravy a o miestnej prírode sa veľa dozvieme aj z informačných panelov náučného chodníka. Pôvodné lužné lesy človek premenil na lúky, kde žije množstvo chránených druhov živočíchov, najmä mŕtviarne a vodné vtáctvo.

Cyklistická trasa nás postupne privedie až k štátnej ceste spájajúcej Moravský Svätý Ján s hraničným priechodom na rieke Morava. Tu odbočíme doľava a po asfaltovej ceste pokračujeme asi dva kilometre až prideme k moravskej hrádzi, za ktorou sa nachádza cestný prechod cez most do rakúskeho Hohenau.

Slovensko-rakúske spojenia

Obce Moravský Svätý Ján a Hohenau, ležiace na opačných brehoch Moravy, boli oddávna spolu prepojené. Prvý most medzi Hohenau a Moravským Svätým Jánom postavili v roku 1833, avšak v roku 1925 ho strhol

Most medzi Moravským Svätým Jánom a Hohenau

nakopený lad. Železná opona za éry socializmu znemožňovala počas desaťročí udržiavať kontakt medzi rakúskym a slovenským obyvateľstvom. Prelomová sa stala jeseň roku 1994, keď obnovili tunajší hraničný priechod najprv formou pontónového a dnes už stabilného mosta.

Po prehliadke brehov Moravy s mostom a zvyškami vojenského opevnenia z čias druhej svetovej vojny budeme ďalej pokračovať po moravskej hrádzi severovýchodným smerom a sledujeme červeno značovanú Moravskú cyklistickú cestu. Spevnená cesta po hrádzi vedie ľudoprázdny územím alúvia rieky Morava a asi po jednom kilometri z nej odbočuje doľava nespevnená cesta, ktorá nás privedie k rieke Morava a k slovensko-rakúsko-českému trojmedziu. Aj keby sme túto odbočku prehliadli, k trojmedziu sa dostaneme po ďalšej odbočke vľavo a upozornia nás naň smerové tabuľky.

Po prehliadke sútoku riek Morava a Dyje sa vrátíme na hrádzu a pokračujeme severozápadným smerom. Onedlho sa ocitneme až pri rieke Myjava, ktorú prekonáme

Odbočka z trasy

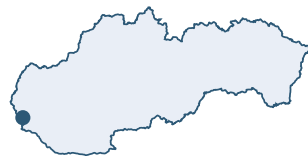
Turistickou pozoruhodnosťou okolia Moravy je tzv. Dreiländerecke (v doslovnom preklade „kút troch krajín“ alebo po slovensky trojmedzie). Leží pri rakúsko-slovensko-českej štátnej hranici na sútoku riek Morava a Dyje. Po páde železnej opony v roku 2006 tu umiestnili pozoruhodné bronzové súsošie s názvom „Hľadajúci“ od autora Luba Kristeka. Hoci súčasné súsošie je replikou v roku 2009 odcudzenej sochy, výborne dotvára čaro tohto z prírodného, ako aj krajinárskeho hľadiska výnimočného miesta ležiaceho na línii bývalej železnej opony.

po mostíku a ďalej budeme pokračovať už len severným smerom popri kanáli Kúty - Brodské. Čaká nás záverečný úsek cyklistického výletu, ktorý ukončíme v obci Brodské na železničnej stanici. Názov našej cieľovej obce pochádza od slova brod a práve z týchto miest sa spomína častý prechod povozov cez plytčinu rieky.

Na trojmedzí pri sútoku Dyje a Moravy

Na Devínsku Kobylu

Jednou z najväčších turistických atrakcií severozápadného okolia Bratislavy je mestská časť Devín so zručaninou rovnomenného hradu, Devínskou Kobylou či sútokom Moravy a Dunaja. Práve cykloturistika nám ponúka ideálnu možnosť zoznámiť sa s týmito zaujímavosťami.

Dúbravské lesy

Lesy nad Dúbravkou a pod Devínskou Kobylou ponúkajú viaceré skryté tajomstvá súvisiace najmä s obidvomi svetovými vojnami či érou tzv. studenej vojny. Turisti sem mali v poslednej tretine 20. storočia obmedzený prístup, avšak všetko sa zmenilo na konci milénia. Najprv sa návštevníci Devínskej Kobyly dočkali sprístupnenia areálu bývalej raketovej základne a takisto vrcholu Devínskej Kobyly, na ktorom stála malá

železná pozorovateľňa. Vstup na ňu bol len na vlastné nebezpečie a neodporúčal sa. Na novú rozhľadňu sa čakalo veľmi dlho a až v roku 2021 sme sa jej dočkali. Vyhliadková veža Devínska Kobyla stojí však naozaj za to.

Spod hradu Devín

Trasa sa začína pod devínskym hradným bralom pri sútoku Moravy a Dunaja, odkiaľ sa vydáme popri toku Dunaja. Po ľavom brehu vedie červeno značková Moravská

Lesy nad Dúbravkou

Karloveské rameno

Trasa: Devín – Botanická záhrada – Dúbravka – Devínska Kobyla – Devín.
Dĺžka: 27 km. **Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom:** 374 m. **Stúpanie:** 537 m.

Náročnosť: Okruh vedúci masívom Devínskej Kobyly poteší najmä náročnejších cyklistov. Jeho rovnomenný najvyšší vrch patrí k obľúbeným výletným miestam Bratislavčanov a jeho zdolávanie pešo alebo na bicykli sa stalo po vybudovaní novej rozhľadne jedným z najatraktívnejších turistických miest Bratislavy. Okruh patrí dĺžkou medzi nenáročnými, avšak pomerne veľkú námahu si vyžaduje výstup na vrchol Devínskej Kobyly v druhej polovici trasy. Zvýšená opatrnosť je nevyhnutná v druhej polovici trasy aj pri zjazde z Devínskej Kobyly do Devínskej Novej Vsi. Vzhľadom na to, že ide o trasu, na ktorej sa okrem cyklistov vyskytuje aj veľa peších turistov, treba pri stretnutiach s nimi dbať na maximálnu ohľaduplnosť.

cyklistická cesta, ktorá smeruje Slováckým nábřežím k malému prístavu pod hradom a pokračuje po ceste spájajúcej Devín s Karlovou Vsou. Prejdeme popri kameňolome a neskôr povedľa záhradkárskej osady. Najmä počas pracovných dní treba zvýšiť pozornosť a sledovať cestnú premávku. Pri troche opatrnosti však cyklistom nehrozí nebezpečenstvo.

Prejdeme okolo vodárne Sihot' a o chvíľu sa ocitneme na južnom (tzv. dolnom) konci Karlovej Vsi. Cyklistický chodník nás popri Karloveskom ramene privedie k botanickej záhrade, kde sa odbočením vľavo napojíme na modro značkovanosú cyklistickú trasu vedúcu nadchodom ponad cestu a električkovú trať k pavilónom Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského.

Karloveské rameno

Cyklistická trasa popri Karloveskom ramene je medzi cyklistami v Bratislave mimoriadne populárna. V jej prvej časti si doslova vychutnáme jazdu na cyklistickom chodníku popri ramene a zavítať pritom môžeme aj do Vodárenskej záhrady, ktorá prešla